

2 Korintiërs 12:9 | Genade – alles wat je nodig hebt!

Wil je iets verkopen, dan moet je komen met een gelikt succesverhaal. Maar de boodschap van het kruis vraagt een heel ander verhaal: genade verdient een kwetsbaar verhaal. Als wij zwak zijn, kunnen we vertellen dat genade alles is.

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Deze preek is gehouden in de afscheidsdienst van Franeker.

Liturgie

Zingen: Opwekking 789

Stil gebed

Zingen: Votum en groet (Sela)

Zingen: GKB Gezang 147 : 1, 3 en 4

Afscheidswoord Hanneke

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: 2 Korintiërs 11 : 30 – 12 : 10

Zingen: GKB Psalm 73 : 9 en 10

Preek over 2 Korintiërs 12 : 9

Zingen: Psalmen voor Nu 16

Kinderen terug

Leefregels: Matteüs 5 : 3 – 10

Zingen: Opwekking 331

Viering avondmaal

Zingen: NLB Psalm 103c : 1, 3 en 4

Gebed

Collecte

Zingen: NLB Gezang 416 : 1, 2, 3 en 4

Zegen

Genade – alles wat je nodig hebt!

Inleiding

dia 1 – zwart

Ik sta hier vandaag voor het laatst

Of in ieder geval voor het laatst als eigen voorganger van deze gemeente –

want ik ben zeker wel van plan terug te komen, maar dan als gastvoorganger.

Deze laatste keer wil ik terug naar de eerste keer: 1 april 2012.

Ik studeerde en was beroepbaar,

en ik mocht in Franeker 'op beroep' komen preken.

Hanneke was niet mee, die was zogenaamd ziek, maar eigenlijk net in verwachting van Daniël.

Van de vrouwenvereniging kregen we toen nog een kaartje waarin Hanneke beterschap werd gewenst.

dia 2 – genade – alles wat je nodig hebt!

Die allereerste keer preekte ik over 2 Korintiërs 12:9:

“Je hebt niet meer dan mijn genade nodig, want kracht wordt zichtbaar in zwakheid.”

Dus laat ik mij veel liever voorstaan op mijn zwakheid, zodat de kracht van Christus in mij zichtbaar wordt.’

Ik had die tekst toen niet bewust voor Franeker uitgekozen: het was gewoon de meest recente preek die ik geschreven heb.

Maar deze tekst is altijd dicht bij mij gebleven –

en daarom heb ik juist deze tekst gekozen om mee af te sluiten.

“Je hebt niet meer dan mijn genade nodig”,

dat is alles wat ik in de jaren hier in Franeker heb willen zeggen.

Genade, genade en nog meer genade!

Daarom het thema vanmorgen:
genade – alles wat je nodig hebt.

1. Gelikt succesverhaal

dia 3 – gelikt succesverhaal

Maar is dat echt zo?

Is genade alles wat je nodig hebt?

De christenen in Korinte hebben daar zo hun vragen bij.

Genade alleen – dat is toch wat mager –

in een bloeiende kerk mag je toch wel meer verwachten?

Dat is in ieder geval wel de boodschap van de leraren in de Korintische kerk,

door Paulus sarcastisch 'die geweldige apostelen van u' genoemd.

Zij staan voor een gelikt succesverhaal.

dia 4 – in Korinte: charismatische leraren – beheersen verteltechniek

Een gelikt verhaal:

ze weten precies hoe je een verhaal aantrekkelijk presenteert.

In mijn boekenkast staat een boek met de prachtige titel:

'ijs verkopen aan Eskimo's' – over allerlei presentatietechnieken.

Daar hoefde je die Korintische leraren dus niets over te vertellen.

Zij beheersten de verteltechniek, de retorica, tot in de puntjes.

Als zij iets vertelden, hingen de mensen aan hun lippen.

Zij zouden inderdaad zelfs aan Eskimo's ijs kunnen verkopen.

dia 5 – vertellen succesverhalen

Bovendien is het een succesverhaal.

Ze praten graag over de successen van het geloof.

Als 'gewone' christen tel je eigenlijk niet mee.

Je moet je recht van spreken in de kerk verdienen

door aan te komen met verhalen over bijzondere godservaringen, verhalen over mensen die door jou tot geloof zijn gekomen,

of verhalen van mensen die God door jou genezen heeft.

Het is trouwens prachtig als deze verhalen verteld kunnen worden,
maar niet om elkaar op grond hiervan te beoordelen.

dia 6 – Paulus steekt daar bleek bij af
Dat gebeurde in Korinte wel.

Vergeleken met die 'superapostelen' steekt Paulus bleek af.
Hij moet het van zijn inhoud hebben,
niet van zijn charismatische voorkomen.

Hij zegt het zelf in hoofdstuk 11:

'ook al ontbreekt het mij aan welsprekendheid, kennis bezit ik genoeg.'

Oftewel: Paulus heeft echt iets te zeggen,
maar slaagt er niet altijd in de boodschap aantrekkelijk over te brengen.

Bovendien komt Paulus niet met een succesverhaal –
al kan hij dingen vertellen waar menig christen jaloers op is.
Maar hij vertelt liever over tegenslag en zwakte.

Over die keer dat hij in Damascus was,
en de stad hermetisch werd afgesloten voor een klopjacht op Paulus,
en Paulus in een mandje over de stadsmuur naar beneden werd gelaten.

Klinkt voor ons als een stoer heldenverhaal,
maar werd toen gezien als een aftocht om je voor te schamen.
Of die doorn in het vlees – wat het ook maar precies is.

In de ogen van de Korintische christenen
is Paulus daarom het kneusje onder de apostelen.

dia 7 – ook wij aanbidden kracht

Volgens mij is er niets nieuws onder de zon.

De christenen in Korinte horen graag een gelikt succesverhaal
–

dat geldt voor ons niet minder.

Onze samenleving aanbidt kracht.

Als jij een verhaal te vertellen hebt,
en daar mensen graag in wilt meenemen,

dan kun je maar beter met een gelikte presentatie komen.
Want, verwend als we zijn, vinden we het al snel saai.
We willen een show.

En ook wij houden van succesverhalen.

De eerste vraag die wij stellen als iemand ons ergens van wil overtuigen,

is deze: 'wat heb ik eraan?'

Reclamemakers doen niet anders dan die vraag beantwoorden.

En het mooiste is als je in 1 zin kunt zeggen wat je ergens aan hebt.

Vertaald naar het christelijk geloof wordt dat: ik geloof omdat het werkt.

Net als Paulus kan ik die verwachtingen niet waarmaken.

Ik heb grote bewondering voor cabaretiers die de zaal kunnen bespelen,

die precies weten waar ze mee bezig zijn en de aandacht perfect weten vast te houden.

En ik weet ook wel: vaak zit daar een heel team achter, of gaan er aan de show maanden voorbereiding inclusief try-outs vooraf,

maar toch: ik kijk naar hen op.

Zelf ben ik niet zo'n ster.

Ik zou graag al lopend over het podium mijn verhaal willen doen,

maar sta nog altijd veilig achter de lessenaar,

en werp om de zoveel woorden een blik op mijn uitgeschreven tekst.

Ik heb ook al geen succesverhalen.

Heel veel weet ik gewoon niet, en bij vlagen vind ik geloven moeilijk.

Om het nog maar niet te hebben over al die manieren van geloven.

Wat ik moet denken van gebedsgenezing, de evolutietheorie of Israël,

ik vind het maar wát verwarrend!

Ik ben geen superegelovige met indrukwekkende godservaringen, maar ik houd wel van Jezus, en kan niet anders dan steeds weer getroffen te worden door hoe het kruis van Jezus de wereld op zijn kop zet. That's it.

2. Genade verdient een kwetsbaar verhaal

dia 8 – genade verdient een kwetsbaar verhaal

En dan vind ik het schitterende van 2 Korintiërs 12: dat is genoeg!

Natuurlijk voel ik de verleiding het mooier te maken, maar het hóeft helemaal niet!

Paulus wil ook graag een krachtiger verhaal kunnen neerzetten, hij bidt daar om, hij smeekt van zijn 'doorn in het vlees' bevrijd te worden,

zodat hij de boodschap van Jezus krachtiger kan brengen, maar God zegt tegen Paulus: 'nee!'

Want de boodschap van genade verdient een beter verhaal.

Geen gelikt succesverhaal – dat vertelt dat genade niet genoeg is.

Genade verdient een kwetsbaar verhaal,

waarin Gods kracht, waarin het wonder van het kruis, kan blinken!

dia 9 – geen succes, maar de kracht van het kruis

Geen succesverhaal dus,

over hoe geweldig het leven als christen wel niet is.

'Je hebt niet meer dan mijn genade nodig,' zegt God tegen Paulus,

'wánt kracht wordt zichtbaar in zwakheid'.

Wij vertellen graag over onze successen, ik ook,

maar als het over God gaat,

vertellen je mislukkingen een veel krachtiger verhaal!

Als er iemand is die met een krachtig verhaal kan komen, dan is het God wel!

Als God naar deze wereld komt,

dan mag je verwachten dat het zo overweldigend is

dat iedereen op knieën valt om hem te aanbidden.

Maar zo kwam God dus niet.

Niet krachtig, maar als een zwakke baby,
die zijn leven begint als vluchteling.

Daarmee is de toon gezet.

Ook zijn verdere leven is geen klassiek succesverhaal:

steeds meer mensen moeten niets van hem hebben,

tot Jezus uiteindelijk uit de weg geruimd wordt aan het kruis.

Dat is geen succesverhaal – het is een complete mislukking!

Maar juist die mislukking is het hoogtepunt in Gods
reddingsplan voor de wereld!

‘Kracht wordt zichtbaar in zwakheid’ – Jezus is het ultieme
bewijs.

Als we dat echt geloven,

dan moeten we dus ook niet met allerlei succesverhalen komen
aanzetten.

We hoeven het christelijk geloof niet te verkopen

door duidelijk te maken welke voordelen je er allemaal van
hebt.

Soms ‘werkt’ geloven helemaal niet.

Paulus smeekt om genezing – maar hij moet het met genade doen.

Dat is best een lastige boodschap, zeker voor mensen die graag
resultaat zien,

maar christelijk geloof gaat niet om voordelen: genade is
genoeg!

En waar wij zwak zijn, niet kunnen vertellen van onze
successen,

daar kan Gods kracht zichtbaar worden.

dia 10 – geen show, maar een kwetsbaar verhaal

Genade verdient ook geen gelikt verhaal.

Er is geen uiterlijk vertoon nodig om Christus aan de man te
brengen.

Want daar druipt het succes vanaf.

Je kunt nog zo zeggen dat het niet om succes gaat,

maar als je ondertussen een professionele show optuigt,

die niet onderdoet voor wat je op de televisie te zien krijgt, straal je wel degelijk uit dat we als kerk krachtig moeten zijn.

Maar de boodschap van genade verdient een kwetsbaar verhaal. We hoeven Christus niet in de markt te zetten, de boodschap van het kruis, de boodschap van genade, die overtuigt in zichzelf.

Ik heb wel eens preken gehouden waar ik tevreden over was. Dat waren dus niet mijn beste preken...

Als een preek ervoor zorgt

dat ik bijzonder in mijn nopjes ben met mijzelf,

dan is er ergens toch iets mis gegaan!

Gelukkig heb ik vaker dat ik na een preek denk: dat had beter gekund.

Dat houd mij klein, en laat mij beseffen dat het een wonder is dat God door mij heen mensen wil aanspreken, en dat dat nog gebeurt ook!

dia 11 – het effect: genade blinkt!

Daarmee komen we bij het effect:

als we geen gelikte succesverhalen vertellen, dan kan genade blinken.

Want gelikte succesverhalen, die gaan niet over God.

Die verhalen zeggen: 'kijk mij nou'.

Dat past perfect in onze samenleving,

en ook in Korinte werden de mensen graag opgemerkt.

Maar niet ik moet gezien worden – Góð moet gezien worden!

Niet míjn kracht, maar zíjn genade!

Ik heb het mogen merken, deze jaren in Franeker.

Als ik deed alsof ik sterk was,

want ik ben dat niet, ik doe maar alsof,

dan lukt het niet van genade te vertellen.

Maar als ik me realiseerde dat ik de antwoorden niet heb,

en als ik de pijn van het leven voelde,

juist dan konden we samen dicht bij God komen.

Ik heb het gemerkt in het bezoekwerk,

in het contact met jongeren op catechisaties,
in het preken: als ik zwak was, ontstond er ruimte voor
contact.

Juist daar kon genade schitteren!

3. Verspilde moeite?

dia 12 – verspilde moeite?

Toch heb ik me er niet gemakkelijk vanaf gemaakt.

Ik heb heel wat tijd gestoken in het voorbereiden van preken.

Ik heb cursussen gevolgd om beter te kunnen preken,

en dat boek gelezen: 'ijs verkopen aan Eskimo's'.

Had ik dat allemaal beter niet kunnen doen,

en moet ik dat boek maar verbranden?

Is dat verspilde moeite geweest

die de boodschap van het evangelie alleen maar in de weg
staat?

dia 13 – genade verdient een zorgvuldig verhaal

Nee, dat geloof ik niet.

De boodschap van het kruis verdient het om met zorg gebracht
te worden.

Een preek is niet bedoeld als een slecht en saai verhaal,
waarin voorgangers zoals ik hun eigen onkunde tonen.

Paulus zegt wel van zichzelf dat hij niet welsprekend is,
ondertussen nuanceren zijn brieven dat beeld op zijn minst.

Als je Paulus' brieven eens in z'n geheel leest,

dan valt al snel op dat Paulus een duidelijke opbouw gebruikt.

Die opbouw kun je ook nog naast de verteltechniek van die tijd
leggen,

de klassieke Griekse retorica,

en die blijkt Paulus uitstekend te beheersen!

Paulus maakt daar vrijmoedig gebruik van,

om de boodschap van het evangelie met kracht neer te zetten.

Als we over Jezus vertellen,

dan mogen we gebruik maken

van alles wat de communicatiewetenschappen ons leren –

zodat als mensen afknappen, dat niet is omdat ze tijdens de

preek in slaap vallen!

Als we over Jezus vertellen,

dan moeten we ook niet blijven steken bij hoe moeilijk geloven is,

bij onze twijfels en moeiten,

maar moeten we vertellen van Gods kracht.

dia 14 – maar nooit ‘kijk mij eens’

Maar het moet geen: ‘kijk mij eens preken’ worden.

Want ik geloof dat God veel interessanter is,

veel meer je aandacht waard, dan dat ik dat ben.

Paulus leert zichzelf niet groot te maken, maar God,

en ik hoop dat dat in mijn preekwerk ook steeds te proeven is.

4. Sta genade niet in de weg

dia 15 – sta genade niet in de weg

Dat geldt natuurlijk niet alleen voor mij:

voor ons allemaal geldt dat we er niet zijn om onszelf groot te maken,

maar om God groot te maken.

Als we echt geloven dat genade alles is wat je nodig hebt,

dan moeten we die genade ook niet in de weg staan.

dia 16 – gids

Een mooi voorbeeld kwam ik tegen in een boekje van Max Lucado.

Hij vertelt over een jongeman die in een museum rondleidingen geeft.

De mensen die hij rondleidt zijn onder de indruk van de prachtige schilderijen,

en de jongeman neemt alle complimenten dankbaar in ontvangst.

Het voelt alsof de complimenten voor hem zijn,

al kan hij zelf absoluut niet schilderen.

Hij wordt trotser en trotser,

tot hij op een dag voor de schilderijen gaat staan,

en iedereen hem bewonderen kan in plaats van de schilderijen.

dia 17 – durf zwak te zijn – dan komt er ruimte

Ik als predikant, wij als kerk,

moeten niet vóór de boodschap van genade gaan staan.
Doe niet alsof jouw leven één groot succesverhaal is!
Houdt de schijn niet hoog dat jij een geweldig leven hebt,
door alleen mooie dingen te delen en moeilijke dingen voor
jezelf te houden.

Juist als we eerlijk zijn, naar elkaar en naar God,
als we zwak durven te zijn
en toe kunnen geven dat we niet alle antwoorden hebben,
juist dan komt er ruimte voor God,
ruimte om elkaar bij het kruis van Christus te ontmoeten!
Het eerlijke, kwetsbare verhaal van genade
is veel mooier dan de gelikte succesverhalen die je overal
hoort.

dia 18 – avondmaal

Daarom vind ik het ook zo mooi dat we vandaag avondmaal
vieren.

Dat is misschien een beetje gek in een afscheidsdienst,
maar ik ben er heel blij mee!

Want aan de maaltijd van Jezus zijn we allemaal gelijk.

Daar zijn geen succesvolle en minder succesvolle christenen.

We komen er als zwakkelingen, als losers,
die weten dat Gods genade alles is!

Daar komen we bij hem die voor ons zwak geworden is.

Zijn genade is alles wat je nodig hebt!

Amen.